Nr. 33. 1928.

GAZETA URZĘDOWA
POWIATU KATOWICKIEGO

Wychodzi tygodniowo. — Cena prenumeraty kwartalnej **3 złote.** — Cena pojedynczego numeru **30 groszy.**
Cena ogłoszeń: jednołamowy wiersz m/m 20 gr. — Przyjmowanie ogłoszeń w Redakcji, gmach Wydz. pow. pokój 36.
Redaktor: Franciszek Pierończyk, insp Wydz. Pow., tel. 148, 149.

KATOWICE, sobota, dnia 18 seirpnia 1928 r.

DZIAŁ URZĘDOWY.

Zarządzenia władz.

ROZPORZĄDZENIE POLICYJNE

dotyczace czyszczenia chodników w gminie Wełnowiec.

Na mocy §§ 5.i 6 ustawy o zarządzie policji z 11 marca 1850, §§ 143 i 144 ustawy o ogólnej administracji kraju z 30 lipca 1883 r. zarząda się za zgodą gminy Wełnowiec na obwód tejże gminy co następuje:

§ 1.

Każdy właściciel gruntu zobowiązany jest do czyszczenia chodników i ścieków wzdłuż całej swej posiadłości. Czyszczenie winno się odbywać codziennie i to w czasie od 1 kwietnia do końca września pomiędzy godziną 6-tą a 7 rano, a w czasie od 1 października do końca marca pomiędzy godziną 7-mą a 8-mą rano. Niezależnie od tego właściciel gruntu winien dbać o czystość chodników i ścieków w ciągu dnia i przeprowadzać dodatkowe czyszczenie w miarę potrzeby.

W czasie suszy należy chodnik skrapiać codziennie przed czyszczeniem i o godz. 3-ciej popołudniu czystą wodą.

§ 2.

Do czyszczenia chodników należy również usuwanie śniegu i lodu. Zebrany z chodnika śnieg i lód może być umieszczony w kupkach na jezdni, obok ścieku. Niedozwolone jest natomiast składanie śniegu i lodu w ściekach samych lub na torze tramwajowym.

§ 3.

W razie ślizgawicy winien właściciel gruntu posypać chodnik wzdłuż całej swej posiadłości piaskiem, przesiewanym popiołem lub t. p. Przedtem należy jednak usunąć wszelkie nierówności powstałe ze śniegu lub z lodu.

§ 4.

Za chodnik w pojęciu niniejszego rozporządzenia uważa się nie tylko cementowane trotuary, ale i wszelkie inne ścieżki, odgraniczone kamieniami od jezdni.

§ 5.

O ile w miejsce właściciela obowiązek czyszczenia chodników przejęła w myśl § 6 ustawy o czyszczeniu dróg publicznych z 1. VII. 1912 (Zb. Ust. str. 187) osoba inna, wówczas odpowiedzialność za naruszenie niniejszego rozporządzenia ponosi ta osoba.

§ 6.

Przekroczenia niniejszego rozporządzenia karane będą na mocy § 366—10 kodeksu karnego grzywną do 60 złotych względnie aresztem do dni 14-tu.

§ 7.

Rozporządzenia niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w „Gazecie Urzędowej" powiatu Katowickiego.

Katowice, dnia 1 czerwca 1928 r.

Dyrektor Policji
w. z.
(—) Gebhardt.

Obwieszczenia urzędowe.

DODATEK
do statutu w przedmiocie poboru opłat od umów o przeniesieniu własności nieruchomości.

Na podstawie uchwały Rady gminnej z dnia 22 maja 1928 oraz w myśl § 3 ustawy z dnia 7 grudnia 1927 r., wprowadzającej zmiany do ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych wprowadza się do statutu z dnia 30. 12. 1924 r. w przedmiocie poboru opłat od umów o przeniesieniu własności nieruchomości następujący dodatek:

§ 1.

§ 3 statutu nadaje się następujące brzmienie: „Opłata wynosi 1½% sumy służącej za podstawę wymiaru opłaty państwowej od tych umów".

§ 2.

Stawka 1½%-wa obowiązuje odnośnie do aktów prawnych, które zaistniały po 31 grudnia 1927 r.

§ 5.

Niniejszy statut wchodzi w życie z dniem dzisiejszym.

Kochłowice, dnia 22 maja 1928 r.

Zarząd gminy.
(pieczatka)
(—) Krzyża, Naczelnik gminy. (—) Mańka Ławnik.

Powyższy dodatek zatwierdza się na podstawie art. 27 ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych w Województwie Śląskiem w brzmieniu ogłoszonem rozporządzeniem Wojewody Śląskiego z dnia 8 lipca 1926 r. (Dz. Ust. Śl. Nr. 17, poz. 30).

Katowice, dnia 31 lipca 1928 r.

Wydział Powiatowy.
(pieczątka) **Prezes:**
(—) Dr. Seidler.

L. dz. W. P. III. 1314/1/28.

Ogłoszono.

Kochłowice, dnia 8 sierpnia 1928 r.

Naczelnik gminy.
w z. (—) Mańka.

Wyłudzanie wsparć.

1) Michałowska Marja, córka niezamężnej Anny, urodzona w r. 1904, podająca się nieprawnie za stałą mieszkankę m. Konstantynowa, Woj. Łódzkie,

2) Janikarski Antoni, Feliks, ur. 13. 5. 1894 r. syn Jana i Agnieszki, pow. będziński, Wojew. Kieleckie,

3) Małyja Bolesław, syn Bolesława, powiat będziński, Woj. Kieleckie,

4) Jarom Jan, ur. 24. 6. 1898 r. syn Józefa i Marji, pow. będziński, Woj. Kieleckie,

5) Krzenik Piotr, ur. 1894 r. syn Jana i Tekli, zam. wieś Lgota-Wolbromska, gm. Wolbrom, pow. olkuski, Wojew. Kieleckie,

6) Szydło Jan, lat 40, syn Stanisława i Marjanny, przynależny do gm. Tczyca, pow. miechowskiego, Wojew. Kieleckiego,

7) Nowak Katarzyna, ur. w 1887 r. córka Józefa i Jadwigi z Rzędowic, gm. Książ Wielki, pow. miechowskiego, Woj. Kieleckiego,

8) Hwirut Andrzej, ur. w 1879 r., syn Dominika i Katarzyny z Nowej Wsi, pow. miechowski, Woj. Kieleckie,

9) Żelaskiewicz Edward, ur. w 1879 r. syn Franciszka i Jadwigi, powiat miechowski, Woj. Kieleckie, z Książa Wielkiego,

10) Żelaskiewicz Feliks, ur. 1895 r., syn Franciszka i Jadwigi z Książa Wielkiego, pow. miechowski, Woj. Kieleckie,

11) Białek Michal, ur. 18. 9. 1890 r. syn Antoniego i Marjanny, przynależny do wsi i gminy Masłów, pow. i Woj. Kieleckie,

12) Kołoński Piotr, zam. w Zawierciu, powiat zawierciański, Woj. Kieleckie,

13) Tomaszewski Jan, zam. w Zawierciu, pow. zawierciański, Woj. Kieleckie,

14) Górnikowska Helena, zam. w Zawierciu, pow. Zawierciański, woj. Kieleckie,

15) Pawelec Marek Władysław, ur. w 1903 r.

syn Antoniego i Balbiny, przynal. do m. Końskich, wojew. Kieleckie,

16) Stys Jan, ur. w 1897 r. syn Franciszka i Marjanny, przyn. do m. Końskich, Wojew. Kieleckie,

17) Gierczyński Franciszek Michał, lat 42, syn Kacpra, przyn. do m. Końskich, Wojew. Kieleckie,

18) Francek Kazimierz, syn Józefa i Katarzyny, ur. 12 lutego 1897 r. w Kopyczyńcach, przynależny i zamieszkały w Zabłotówce, pow. Czortków, Wojew. Tarnopolskie,

włóczą się po kraju i wyłudzają od zwierzchności gmin ich chwilowego pobytu pod rozmaitemi pozorami zapomogi na rachunek gminy swej przynależności.

Powyższe podaje się do wiadomości z tem, że ewentualne udzielone zapomogi wyżej wymienionemu, przez gminy przynależności oraz przez gminy zobowiązane do trwałej opieki zwracane nie będą.

Komunikaty.

Wyszedł z druku Nr. 75 Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 11 sierpnia 1928 r. zawierający treść następującą:

Rozporządzenia Ministrów:

Poz. 673 — Spraw Wewnętrznych z dnia 25 maja 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych o umundurowaniu i uzbrojeniu Policji Państwowej.

Poz. 674 — Rolnictwa z dnia 13 czerwca 1928 r., wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu o kontroli surowic i szczepionek dla celów weterynaryjnych oraz preperatów do rozpoznawania zaraźliwych chorób zwierzęcych.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

Kilka wskazówek praktycznych, odnoszących się do nabywania i wyzbywania się gruntów przez gminy.

I.

Nabycie gruntów, obojętnie czy pod ulice i place czy pod domy i t. d. obejść się może bez aktu sądowego lub notarjalnego. Układające się strony **prywatne** sporządzić muszą umowę, zadokumentowaną przez sędziego lub notarjusza, w myśl przepisów § 313 Kodeksu Cywilnego. Ten wymóg formalny nie obowiązuje Związki Komunalne. Artykuł 12-ty § 2-gi ustawy wykonawczej do Kodeksu Cywilnego z dnia 20 września 1899 r. (Zbiór Ustaw str. 177) zezwala władzom publicznym na sporządzenie umowy o przeniesieniu własności we własnym zakresie. Dzieje się to w ten sposób, że naczelnik gminy deleguje urzędnika gminnego do sporządzenia umowy (Urkundsperson). Umowę merytoryczną spisaną przez urzędnika delegowanego, opatruje naczelnik gminy wstępem mniejwięcej następującym:

„Do zadokumentowania umowy, która w celu przeniesienia własności gruntu księga wieczysta (miejscowość) tom.............wykaz l..............., parcele..................... o powierzchni.................... ma być zawartą między gminą.................................., zastąpioną przez jej naczelnika................................... i ławnika gminnego.................................... a właścicielem gruntu......................................, powołuję niniejszem w moim charakterze jako zwierzchnik władzy po myśli artykułu 12-go § 2-gi ustawy wykonawczej do Kodeksu Cywilnego z dnia 20 września 1899 roku. (Zbiór Ustaw str. 177)

Pana Sekretarza gminnego ....

w...

..............................., dnia.....................

Naczelnik gminy."

Pod tym wstępem urzędnik delegowany sporządza umowę i rozpoczyna protokułować mniejwięcej jak nastepuje:

„Działo się

w......................, d..................192....r.

Przed niżej podpisanym sekretarzem gminnym.................... w.................. jako urzędnikiem powołanym przez właściwą władzę do zadokumentowania kontraktu kupna jawili się co do osobistości znani i zdolni do zawarcia aktów prawnych:

1. naczelnik gminy.....................
2. ławnik gminny.........................
3. właściciel gruntu......................."

Potem następuje treść umowy.

Taka umowa nie może zawierać upoważnie-

nia sprzedającego, że udziela powzdania. Powzdanie samo spisane musi być przed notarjuszem lub sędzią.

II.

Ustawa o linjach regulacyjnych z dnia 2 lipca 1875 r. (Zbiór Ustaw str 561) w sposób uproszczony zezwala gminom nabyć prawo wywłaszczenia gruntów pod ulice i place. Do nabycia prawa wywłaszczenia nie potrzebna jest procedura przed władzami wywłaszczeniowemi, ustanowionemi ustawą z dnia 11 czerwca 1874 r. (Zbiór Ustaw str. 221). Gminy, przeprowadziwszy **u siebie** postępowanie w myśl przepisów ustawy o linjach regulacyjnych, nabywają **prawo wywłaszczenia** z mocy samej ustawy, mianowicie na podstawie § 11 ustawy o linjach regulacyjnych, który brzmi:

„§ 11-ty. Z dniem, w którym rozpoczęło się wyłożenie do publicznego wglądu, przepisane § 8-ym, następuje ostatecznie ograniczenie właściciela gruntu, że postawienie nowych budynków, przebudowy i rozbudowy poza linję regulacyjną mogą być odmówione. **Równocześnie nabywa gmina prawo odebrać właścicielowi połacie gruntu, linjami regulacyjnemi przeznaczone pod ulice i place.“**

Pojęcie posiadanego prawa odebrania gruntu (prawa wywłaszczenia) nie jest jednak, jakby się to z treści tego §-fu wydawało, identyczne z pojęciem **dokonania** wywłaszczenia. Gmina, posiadłszy własnem postępowaniem prawo wywłaszczenia z mocy samej ustawy, nie może własnemi zarządzeniami **dokonać** wywłaszczenia. Prawo wywłaszczenia jest tylko podstawą, uprawniającą gminę do stawienia u władzy wywłaszczeniowej wniosku, żądającego dokonania wywłaszczenia.

Jeśli nastąpi dobrowolne odstąpienie gminie gruntu, rozumie się, wniosek o dokonanie wywłaszczenia jest zbędny a gmina zawiera umowę kupna u siebie w myśl artykułu 12-go § 2-gi ustawy wykonawczej do Kodeksu Cywilnego **lub spisuje umowę prywatną.** Bo nawet strona prywatna, uzyskawszy prawo wywłaszczenia na skutek przeprowadzonego u władzy wywłaszczeniowej postępowania wywłaszczeniowego, — jeśli mający być wywłaszczony grunt zostanie dobrowolnie oddany, a więc posiadający prawo wywłaszczenia nie potrzebuje wnosić o **dokonanie** wywłaszczenia — wolna jest od przestrzegania wymogu formalności §-u 313 Kodeksu Cywilnego (sporządzenie umowy przed notarjuszem lub sędzią). Jest to logiczna wykładnia wyroku Reichsgericht'u z dnia 21-go 11. 1908 r., brzmiącego: „Umowy o dobrowolnem odstąpieniu własności gruntu wyposażonemu w prawo wywłaszczenia, są przywiązane do formy, przepisanej § 313, gdy odstąpienie nastąpiło już **przed** uzyskaniem prawa wywłaszczenia.“ Znaczyłoby to, że gdy prawo wywłaszczenia jest uzyskane a dobrowolne odstąpienie gruntu potem nastąpi, forma §-fu 313 nie potrzebuje być przestrzegana.

III.

Polityka gruntowa gminy nakazuje ostrożność przy sprzedawaniu gruntów gminnych. Gminy zasadniczo dążą do nabycia gruntów a wyzbywanie się gruntów należy do rzadkości. Jednak i sprzedaż gruntów gminnych jest wskazana, jeśli chodzi o to, że ktoś chce budować a budowisko należy gminie. Natenczas gminy, stosując się oczywiście do przepisów §-u 114 ustęp 2-gi Ordynacji o gminach wiejskich. winny sprzedaży dokonać tak, aby nabywca nie mógł gruntem uprawiać handlu, lecz aby rzeczywiście grunt zabudował. Do upewnienia się w tem, prowadzą różne sposoby. Najprostszą rzeczą jest zastrzec sobie w umowie sprzedaży prawo pierwokupu, które winno być do księgi wieczystej wciągnięte. Ten sposób prewencyjny atoli ma swoją ujemną stronę, bo zdarzyć się może, że korzystajac z prawa pierwokupu, gmina posiądnie swój grunt z powrotem, płacąc zań więcej niż otrzymała. Do księgi wieczystej bowiem nie może być zapisane prawo pierwokupu, połączone z klauzulą, że pierwokup nastąpi za cenę pierwotnego nabycia gruntu lub za cenę z góry ubitą; intabulowane może być tylko prawo pierwokupu, zawierające treść drugiego ustępu §-fu 505 Kodeksu Cywilnego. Niedopuszczone jest do zapisania w księdze wieczystej zabezpieczenie w formie adnotacji (§ 883 K. C.) tej treści, że nabywca gruntu nie jest władny grunt odsprzedać bez zgody gminy.

Pewniej pójdzie gmina, jeśli zawaruje sobie w umowie prawo do kupu zwrotnego i pretensje do powzdania zwrotnego, n. p. na wypadek, że nabywca w ciągu dajmy na to roku, nie postawi budynku, i jeśli tę pretensję poleci w księdze wieczystej zanotować. Do tego trzeba, aby nabywca gruntu udzielił w umowie zezwolenia do wciągnięcia tej adnotacji do księgi wieczystej.

Rzeczą bardziej pewną jest, ubiegającemu się o grunt, gruntu odrazu nie sprzedać, lecz zawrzeć z nim umowę, której mocą gmina przyznaje mu prawo, na gruncie gminnym postawić budowlę i grunt wraz z budynkiem w pewnym określonym czasie i za umówioną cenę nabyć. Taka umowa musi odpowiadać wymogom formalnym (spisana być musi przez notarjusza lub sędziego, lub też urzędnika delegowanego), inaczej nie jest ważna.

Także umówieniem kary konwencjonalnej można się zabezpieczyć przed niepożądaną dalszą odsprzedażą gruntu.

Przy tej sposobności przypomnę, jak to czynniki urzędowe niemieckie czyniły swoje, aby uświęcić środki wymierzone przeciw nie-niemieckiemu stanowi posiadania. Mianowicie „Reichsgericht" wyrokiem z dnia 6. 6. 1903 r. (R. G. Z. 55/78) wydał normę precedencyjną: „Prawnie dopuszczalną jest ugoda, że grunt odsprzedać wolno **tylko nabywcom narodowości niemieckiej** (nur an Käufer deutscher Nationalität), pod rygorem kary konwencjonalnej". A wyrokiem z dnia 29. 1. 1910 r. (R. G. Z. 73/16) ten sam najwyższy sąd niemiecki uznał za prawnie dopuszczalne hipoteczne zabezpieczenie sobie takiej kary konwencjonalnej.

Na ostatku nie zawadzi wiedzieć, że grunt sprzedany może być obciążony służebnością gruntową tej treści, że na gruncie nie wolno uprawiać procederu szynkarskiego i handlu napojami alkoholowemi. Taka służebność może być wciągnięta do księgi wieczystej (Kammergericht 29. 6. 1908).

J. B.

OGŁOSZENIA.

Druk: Jan Eichhorn, Katowice.

238